

— *Acum, în calitate de regizor: ce probleme de creație aveți în această stagiune și, desigur, ce proiecte?*

— Prima piesă pe care o pun în scenă este *Săptămîna patimilor*. Nu-mi place să anticipez rezultate, și nici să explic prea mult înainte de spectacol. E vorba de un proces intim și incert de creație, care poate fi verificat abia în ultima etapă de lucru. Piesa lui Anghel este primul text românesc de factură istorică pe care îl montez; mărturisesc că m-au atras implicațiile în actualitate ale piesei, a cărei problematică este valabilă în toate timpurile. A doua piesă din planul meu de lucru este *Visul unui noptier de vară*; un Shakespeare pe care îl pun, după o lungă perioadă de montări cu rezonanțe grave. Mă reîntorc la comedie, pasiunea primilor mei ani de teatru, revăzînd-o printr-o altă prismă. Mă gîndesc la o actualizare a piesei. Am lucrat în ultimul timp la ample tragedii, în care omul era pus în conflict cu universul; caut să descopăr acum aceleași mari raporturi existențiale în

comedia lui Shakespeare; visul va apărea ca un raport al individului cu bucuria, tristețea, dar și cu grotescul din el, fiind totodată și coșmarul personajelor. Probabil că, în acest an, voi pune la Teatrul Mic *Un scurt program de bossanove* și voi da curs unei invitații a Teatrului Național din Craiova.

— *Ce credeți despre coordonatele noii stagiuni?*

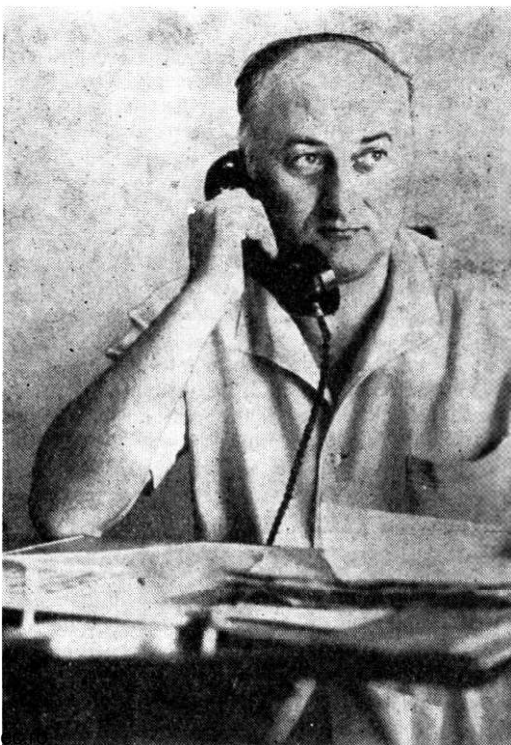
— E greu să prevezi o stagiune, căci succesul ei poate fi bazat numai pe diversitatea repertoriului și a stilurilor de spectacole. Dacă nivelul calitativ al regiei românești poate asigura o cromatică diversă, o problemă mai dificilă o prezintă repertoriul. Cred că trebuie încercat și acceptat orice stil de spectacol, dacă el propune într-adevăr ceva nou, dacă reprezintă concluzia unei personalități artistice. La acest nivel al personalității, pot fi acceptate și greșelile; problema rămîne ce se investește în aceste încercări, fiindcă numai lipsa calității artistice este compromițătoare.

NICOLAE DINESCU

„Greutățile teatrului ...ușor”

— *Vine lumea la teatrul de revistă sau vă plîngeți și dv. de public?*

— Un mucalit observa că statistica este știința cu ajutorul căreia poți demonstra tot ceea ce-ți convine. Nu știu dacă lucrurile stau tocmai așa, dar, în cazul Teatrului satiric muzical „Constantin Tănase” nimic nu poate fi mai convingător decît cifrele. Iată: un efectiv salariat de 322 persoane (actori, cîntăreți, balerini, orchestranți, tehnicieni de scenă ș.a.) căruia i se adaugă — după necesități — încă 100-120 de colaboratori. www.cim

anual 720-730 de spectacole, la cele trei sedii din Capitală și în turneele din țară. Planul de spectatori și, bineînțeles, cel de încasări, mai amplu decât al oricărui alt teatru din România, este copios depășit. Recent, la Constanța, la o singură reprezentare, dată pe stadionul orașului, au asistat nu mai puțin de 20.000 de spectatori.

— *Într-adevăr, impresionantă evidență contabilă: ea dovedește nemuritoare simpatie a spectatorilor pentru genul revuistic, gustul lor marcat pentru teatrul de divertisment, de destindere. În aceste condiții vă mai puneți întrebări în legătură cu măsura în care satisfaceți exigențele mai înalte?*

— S-ar putea răspunde că, de vreme ce succesul material este acela pe care cifrele îl oglindesc atât de grăitor, n-ar exista nici un temei de îngrijorare. Totuși... teatrul „ușor” nu este scutit de... greutăți. Tocmai pe planul gustului — și al educației gustului artistic al spectatorului. Nu mă gîndesc la opiniile critice ale unor super-esteți, care, în numele sfintelor principii ale „marei arte”, se arată necruțători cu genul revuistic și-l resping, ca atare, din sfera artei. Cu aceștia discuția încetează înainte de a fi începută...

— *Există însă opiniile altora — mai binevoitori. Unii dintre ei spun că teatrul dv. a alunecat pe toboganul diletantismului și, ceea ce este mai rău, al vulgarității. Alții vorbesc despre îmbătrânirea umorului, despre o rutinizare a hazului...*

— Asemenea opinii nu le întîmpin cu inima ușoară. Mai cu seamă cînd vin așa, generalizate, acoperind întreaga sferă a activității noastre. Sîntem sensibili la semnalele presei. Numai că, din păcate, ele ni se adresează foarte, foarte rar, și nu vădesc întotdeauna o reală cunoaștere a „terenului” care, încă odată fie spus, este un teren specific, al unei arte ancorate în expresia populară, refractară înnoirilor cu orice preț, al cărei drum nu se îndreaptă spre subtilitate, reclamîndu-se, dimpotrivă, de la cea mai directă și largă receptivitate...

E un gen pe deplin tradițional; ce-i drept, în numele tradiției întîmpinăm însă și rezistențe conservatoare. Știm că s-ar cuveni, de pildă, o îmborsărire a colectivului, cu actori care să întrunească însușirile „actorului total”, așa cum era inegalatul Tănase, desăvîrșit comic, cîntăreț și dansator. Este o carență generală a teatrului de revistă la noi. Nu știu dacă nu cumva I.A.T.C. n-ar trebui să se preocupe mai îndeaproape și de formarea actorilor necesari acestui gen artistic. Unii absolvenți au manifestat din proprie inițiativă vocația scenei de revistă; dar prea puțini și prea timizi pentru ca teatrul „Tănase” să poată renunța

la vechi „capete de afiș”, manierizate prin forța consacării lor, dar și printr-o anumită comoditate în consacrare...

— *Poate că, pînă la urmă, vă veți gîndi la o modalitate de formare, chiar pe lîngă teatru, a actorilor de care duceți lipsă... Dar cu autorii spectacolelor, cum stați? Nu vi se pare că și ei sînt mereu, prea mereu aceiași? Că și ei sînt manierizați și dau adeseori semne de epuizare a inventivității?*

— Teatrul „Tănase” a inițiat diferite acțiuni pentru a atrage în jurul său scriitori și umoriști de notorietate și de valoare netăgăduită. Rezultatele (nu e cazul să dăm și nume) n-au fost prea strălucite, ca să nu zic că n-au fost... deloc. Scriitorii au înfrîizat să-și onoreze contractele semnate, ba unii au dat, pur și simplu, bir cu fugiții. N-am abandonat însă „lupta”. Am solicitat sprijinul Uniunii Scriitorilor, propunînd înființarea unui cenaclu de satiră și umor...

— *Munca directă de descoperire și de atragere a scriitorilor desfășurată de teatru nu e totuși mai eficientă?*

— Desigur că, nu așteptăm ca Uniunea Scriitorilor să rezolve problemele noastre. Am obținut promisiunea lui Aurel Baranga (pentru libretul unei comedii muzicale) și a lui Neagu Rădulescu (pentru textul unui viitor spectacol de revistă). Dar ne gîndim, oricum, că un cenaclu revuistic, inițiat și funcționînd eventual în „laboratorul” teatrului, ar fi mai stimulator, dacă ar purta girul Uniunii Scriitorilor...

— *Dincolo de problemele și preocupările de principiu, ce va fi stagiunea '69—'70 la Teatrul „C. Tănase”?*

— Stagiunea se va deschide — în toamna aceasta — sub semnul unui eveniment jubiliar: o jumătate de veac de la înființarea companiei teatrale „Cărbuș” a lui Constantin Tănase. Vom prezenta, în întîmpinarea acestui eveniment, o revistă de mare montare: *La grădina Cărbuș* de Nicușor Constantinescu și Henri Mălineanu, în regia lui Nicolae Dinescu. Intrăm în repetiții după înapoierea din turnee în Israel. Mai avem în vedere și un spectacol cu totul neobișnuit: o coproducție româno-franceză — prima —, pe care o vom realiza în colaborare cu teatrul parizian „Olympia”. Spectacolul va îmbina un text pregătit de autorii noștri, cei mai încercați, cu numere de reputație mondială ale music-hall-ului parizian, selectat de renumitul director al „Olympiei”, dl. Bruno Cocqatrix.

Să sperăm că această coproducție româno-franceză va depăși prin inventivitate și har încercările similare din cinematografie...